

En smuk og interessant Nyerhvervelse til Museet i Thisted

og lidt om denne Erhvervelses Historie.

Ved Læge E. TOFT.

Vestervig Kloster 1830

Maleri af C. Dahlsgaard efter Akvarel af Rørbye.

I AARET 1929 var jeg tilfældigvis sammen med Fru Landinspektør Miren Mourier, Hobro, ved en Fest i Vestervig. Vi kom i Samtale om Vestervigs Fortid, og jeg erfarede da, at Fruen var i Besiddelse af et Billede af Vestervig Kloster, malet af Rørbye, et gammelt Arvestykke i Fruens Slægt.

Jeg fik Maleriet tilsendt og fik Lov at tage et Fotografi deraf. Jeg var personlig stærkt optaget af Billedet og ønskede at købe det. Prisen var mig imidlertid for høj.

1930 udkom Maleren Martinus Rørbyes Rejsedagbog, udgivet af Georg Nygaard. Heri findes pag. 46 gengivet en Tegning - farvelagt - af Vestervig Kloster. Ved Sammenligning mellem mit Fotografi af Maleriet og Tegningen i Rørbyes Dagbog var det klart, at Tegningen var Grundlaget for Maleriet, idet dette er en nøje Gengivelse af Tegningen - suppleret med en Forgrundsfigur - en henrivende Hyrdedreng med sine Faar. Jeg antog, det var Rørbye, som senere havde benyttet Tegningen som Grundlag for Maleriet og pyntet dette med Hyrdedrengen og Faarene.

Min Interesse vaagnede igen for Billedet - og har siden holdt sig.

Det resulterede endelig i Fjor i, at Thisted Museums Bestyrelse overdrog mig at prøve at erhverve Maleriet for Museet, hvor det selvfølgelig hører hjemme, hvad Fru Mourier ogsaa stadig har holdt paa.

Jeg indledede en Korrespondance med Fru Mourier. Heraf fremgik, at Fruens Fader, afdøde Distriktslæge

Sofus Møller, Nørre Sundby, havde ejet Billedet, og at man mente i Fruens Slægt, at Billedet var malet af Rørbye (1803-48) under hans Besøg paa Vestervig Kloster 1830 som en Gave til Vennen cand. juris. Hans Jacob Lindahl, hvis Fader, Generalauditor - se Trap - Hans Jacob Lindahl 1808 købte den østre Hovedparcel af Vestervig Kloster. Hans Enke, Maren Svinth, samlede tildels hele Gaarden og solgte den 1834. Billedet er ikke signeret. Det har 2 Gange i Aarenes Løb været sendt til Statens Museum for Kunst. Her skal man første Gang have sagt, at det var tvivlsomt, om Billedet var malet af Rørbye, senere dog hældet til den Anskuelse - efter at Tegningen i Rørbyes Rejsedagbog var bleven kendt -, at det sandsynligt var malet af ham. Da Museet her ikke havde Raad til at købe Maleriet, ansøgte vi Ny Carlsbergfondet om Tilskud til Køb deraf. Maleriet blev sendt derover. Hr. Direktør Thorlacius-Ussing, der straks viste Sagen stor Interesse, kunde imidlertid nu fastslaa, at Billedet er malet 1849 efter en Christen Dalsgaard som Kopi efter en Aquarel af Rørbye.

Direktør Ussing arrangerede i Sommeren 1936 Jubilæumsudstillingen i Sorø og gennemgik ved den Lejlighed forskellige Notitser fra Christen Dalsgaards (1824-1907) Haand og fandt deriblandt Oplysninger om, at Dalsgaard havde malet dette Billede 1849 efter en Tegning af Rørbye, og det blev solgt til en Fru Djørup. Direktør Ussing tilføjer: "Ved Sammenligning med Rørbyes Tegning i Nygaards Bog vil man straks se, at Staffagen med Hyrdedrengen og Faarene er tilsat af

Dalsgaard - og denne Hyrdedreng er i og for sig lige saa god som en Signatur".

Fru Thalia Djørup er Søster til cand. jur. Hans Jacob Lindahl, blev gift ²⁰/₆ 1830 i Vestervig Kirke - se Rørbyes Dagbog - med senere Overlæge i Hæren, Dr. med Konferentsraad Djørup.

Henvendelsen til Ny Carlsbergfondet, der er kendt for sin Hjælp til Provinsmuseer, var ikke forgæves, idet man ²²/₁ 1937 vedtog at yde Thisted Museum et Tilskud - Halvdelen af Maleriets Pris - til Køb af Billedet. Da Museet samtidig havde Udsigt til fra anden Side muligt at faa Restbeløbet bevilget, købte Museet Maleriet.

Dette vil foreløbig faa sin Plads ved Siden af et Maleri af Vestervig Kloster fra Aaret ca. 1750, formentlig en Kopi udført af N. G. Rademacher (1812-1885) efter et gammelt Maleri. Ogsaa denne Kopi har tilhørt Distriktslæge Sofus Møller og er gennem afdøde Frk. Augusta Zangenberg skænket Museet af hans Enke, Fru Anne Møller, f. Heibroch, Fru M. M.s Moder.

(Historisk Årbog for Thisted amt, 1937, side 324-327)